

РЕФЛЕКСІЇ «МУЗИЧНИХ ІМПРЕСІЙ» У ЛЬВОВІ

Мистецький проект «Музичні імпресії» за участі Емілії Бернацької (фортепіано) та Йоанни Трафас (сопрано), що відбувся у Великому залі Львівської Національної Музичної Академії ім. М. Лисенка (18 вересня 2013 року) зазнав особливого резонансу. Дух творчості панував впродовж вечора, породжуючи бурхливі емоції зацікавленого слухача і, водночас, глядача концертно-театралізованого дійства.

Афіша заповідала про камерний вокально-інструментальний вечір, та поява ведучого – багаторічного артиста театру ім. М. Заньковецької, народного артиста України Івана Бернацького вмість змінила традиційне уявлення і розуміння заявленого вечора, який виходив за межі жанрових канонів. Ведучий Іван Бернацький, щораз вживаючись в образ чи то знаного поета, чи то критика, чи то автора поетичних текстів, заявлених у програмі камерно-ансамблевих композицій Моріса Равеля, Франсіса Пуленка, Вітольда Лютославського, Леонарда Бернштейна та Ізабель Абулкер, провадив слухача стежкою сюжетної лінії, шляхетно розгортаючи панораму дійства... Виконавці камерних вокально-інструментальних полотен – піаністка Емілія Бернацька і співачка Йоанна Трафас, внутрішньо зосереджуючись над відтворенням найдрібніших авторських деталей доводячи їх до рівня особливої значущості, блискуче розкривали найнесподіваніші колізії сюжетно-драматургічних концепцій творів. Тонке відчуття подиху сучасності, обдарованість і високий рівень інтелектуальності учасниць проекту гарантували їм успіх у львівського слухача.

До слова, польська співачка Йоанна Трафас, вихованка Краківської Музичної Академії (класи З.Кілановіч, І.Ясінської-Бушевіч) та Інституту музикології Ягелонського Університету веде активне концертне життя: виступає з ансамблем давньої музики FLORIPARI, артистичним братством Taberna Libra, а також з Татшанським Кліматичним Оркестром, з Мальвіною Ліп'єц (арфа), Юстіною Долот (клавесин).

Репертуар Й.Трафас (сопрано) охоплює ролі з різних опер, оперет і мюзиклів, де з поміж інших: Белінда / Чарівниця з «Дідоли і Еней» Генрі Перселла, Амор в «Орфей і Евридіка» К. В. Глюка Музична Академія/

Краківський оперний театр, 2007), Марія в «West Side Story» Л.Бернштейна (реж. Л.Адамик – Teatr Rozrywki, Хожув, 2006), Еліза Дулітл в «My Fair Lady» Ф.Лове, а також в ролі, яку написали власне для неї – Дейзі (Студентський мюзикл «Вампір», PWST, Краків, 2005).

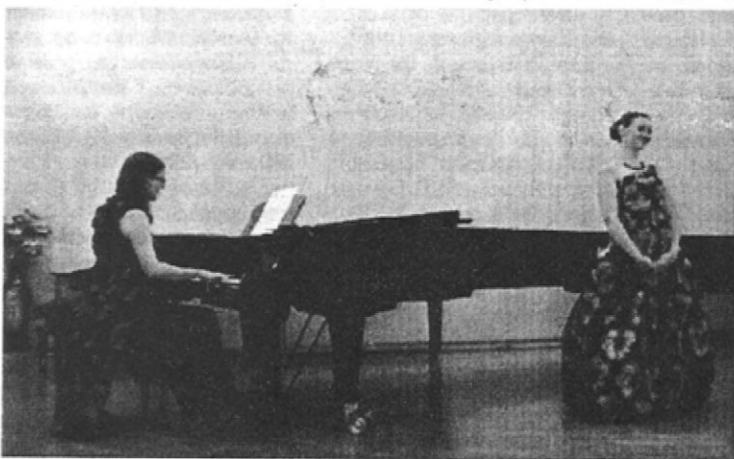
Українська піаністка Емі-

ної музики в Ростокі (Німеччина), фіналістка XIV Міжнародного конкурсу фортепіанних дуетів ім. Ф.Шуберта в Есеніку (Чехія); в концерті «Młodzi Muzycy dla Młodej Muzyki» в 10-ту річницю смерті В.Лютославського (фортепіанний дует); в речиталах з першим тромбоністом New York City Opera Ма-

Ф.Шопена виступила з Йоанною Трафас в Lennoxlove Estate, Haddington, East Lothian, Шотландія в речиталі з музикою Ф.Шопена в палаці графа Гамільтона. З орієнтацією на піанізм Емілії Бернацької пишуть свої твори композитори Польщі, зокрема цикл пісень «Snienie» Мацей Яблонський створив з присвятою камерному ансамблеві Е.Бернацької (фортепіано) - Й.Трафас (сопрано).

Натхненністю проникнути всі твори детально продуманої концертної програми. «Пять грецьких мелодій» Моріса Равеля (1875-1937) у інтерпретації Е.Бернацької

– Й.Трафас могли б повністю відповідати критеріям самого автора, який наголошував: «всі задоволення світу полягають в тому, щоб якнайміцніше втримати досконалість, що вислизає...». На передній план випливала експресія виконання, яка природно живилася енергійним рухом і легкістю у відтворенні музикантами штрихового розмаїття і витончених ансамблевих нюансів, а гра піаністки Емілії Бернацької зачарувала яскравістю і соковитістю барв звуковидобування. Адже, «його [Моріса Равеля – Н.Д.] розум, – словами Ка-

лія Бернацька, вихованка Львівської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернат ім. Соломії Крушельницької (клас фортепіано професора Галини Блажкевич) подальшу освіту здобувала у Краківській Музичній Академії: закінчила (клас фортепіано професора Яніни Бастер, 2002 р.), аспірантуру (за спеціалізацією «фортепіанний дует», 2004 р.), отримала ступінь магістра. Учасниця численних фестивалів, конкурсів камерної музики, концертних проєктів у Польщі та за її межами: у III Польському конкурсі інтерпретації французької музики в Лодзі (камерний дует); в Літніх курсах камер-

цеєм Петрашко. Успішно виступає як концертмейстер з різними інструменталістами і співаками. Неодноразово нагороджена дипломами як кращий концертмейстер на міжнародних конкурсах. Емілія Бернацька (фортепіано) задіяна на майстеркласах професора Королівської Музичної Академії Alison Pearce (Лондон, Великобританія) і професора Музичної Академії Марціна Габелі (Женеви, Швейцарія).

Репертуарна політика піаністки Е.Бернацької охоплює музику різних епох і стилів: від Бароко до творів сучасних композиторів. У 2013 році на запрошення Шотландського товариства ім.

Продовження на 9 стор.

роля Шимановського, – виступаючи потужним і вірним союзником бездоганного смаку, народжується в глибинах творчої емоції». У творі Френсіса Пуленка (1899–1963) «Коротка соломинка» (для Denise Duval – спів сирові), що об'єднав кілька пісень: «Сон»; «Оце так пригода!»; «Червова королева»; «Ба, Бе, Бі, Бо, Бу»; «Ангели музикантів»; «Карафочка»; «Квітневий місяць» на вірші бельгійського поета Моріса Карема, котрий писав французькою, музиканти зуміли продемонструвати ансамблеву єдність і тонке відчуття стилю. «Короткій соломинці» відведено запис, зроблений рукою Ф.Пуленка у «Щоденнику моїх пісень»: «...сім коротеньких пісенок для Деніз Дюваль, точніше, щоб Деніз Дюваль співала їх своєму маленькому шестирічному синові. Ці ескізи, то сумні, то кокетливі, написані без претензії. Їх потрібно співати ніжно. Це найімовірніший спосіб розчулити дитяче серце» (серпень, 1960).

З особливою виконавською чуттєвістю прозвучали Три «Gnosiennes» для фортепіано Еріка Саті (1866–1925) [Alfred Erik Leslie Satie] в інтерпретації Е.Бернацької. Піаністка, з особливою щепильністю виконуючи всі авторські рекомендації-приписи, крок-за-кроком впроваджувала слухача у світ «невтомного і відважного розвідника всього нового». Відомо, що саме ця музика Е.Саті – духовного «гіда» французької «Шістки» залишила глибокий слід у свідомості М.Равеля, К.Дебюссі, Ш.Кьоклена [Koechlin], А.Русселя, які виявляли зацікавленість до екзотичних ладів.

Україно-польські пропагандисти камерної вокально-інструментальної музики (Е.Бернацька – Й.Трафас) зуміли відшукати і передати ліризм, гостроту і новаторство гармонії, багатство яскраво-колеристичних елементів народного фольклору у музичних полотнах Вітольда Лютославського (1913–1994): «Про пана Тралялінь-

ського» і «Запізнілий соловей, наскрізь пронизаних ладовими акцентами і мелодичними зворотами, що своїми джерелами торкаються польської народної музики.

Не могла не схвилювати публіку до глибини душі інтерпретація циклічних творів Леонардо Бернстайна (1918–1990), зачаровуючи щирістю прочитання і майстерністю відтворення авторського тек-

сту, перепопненого гострими гармонічними і контрапунктичними поєднаннями, складністю метро-ритмічних структур, багатством тембрально-звучкових барв, де переважувало бажання і стремління до спілкування з аудиторією: наскрізь проникнуте любов'ю до жарту, гумору, легкої іронії. У концерті прозвучала низка вокальних п'єс з фортепіано «народженого для слави» композитора, зокрема: «Вітання» з циклу Арії та Баркаролі; 5 пісень для дітей, де кожна вирізняється яскравою програмністю: «Мене звать Барбара»; «У Юпітера сім місяців»; «Не навиджу музику!»; «Великий індіанець і малий індіанець»; «Я теж особистість» з циклу «Не навиджу музику!», написаного для Джени Турель [Jennie Tourel] (1910–1973, мецо-сопрано) на слова Л.Бернстайна; «Маленька серенада», а також цикл вокальних п'єс з фортепіано «Добра кухня» (4 рецеп-

ти з кулінарної книги Emile Dumont) на тексти французької куховарської книги «La Bonne Cuisine» у якій містяться рецепти приготування апетитних страв: сливового пудингу, зупи з волових хвостів, кролика нашвидкуруч. На перший погляд претензійні п'єски, за своєю художньою наповненістю вирізняються не лише рідкісною інтуїтивністю до пікантностей і фантазійніс-

ти, а й засвідчують неабияку обдарованість автора – талановитого театального драматурга.

Художня декламація Івана Бернацького: інтонація, артистизм, міміка, динаміка передання чи то поетичного тексту, чи то прози спонукала слухача ставати безпосереднім учасником дійства. Відомо, що Іван Бернацький багатством свого таланту наповнив виконання кожної із ролей, а їх – понад 100, де з поміж інших – Шевченко / «Гайдамаки»; Гнат / «Безталанна» І.Карпенка-Карого; Мандрівний Дяк / «Маруся Чурай» Ліни Костенко; Кочубей у трилогії «Мазепа» Б.Лепкого; Петро в «Наталці Полтавці» І.Котляревського; Незнакомо у «Без вини винні» О.Стровського; Лоренцо у «Ромео і Джульєтти» Шекспіра; композитор Шопен у «Літо в Ноані»; Іоанн Христитель у «Ісус, Син Бога Живого» В.Босовича; Лукаш і Перелесник у «Лісовій пісні» Лесі Українки і т.д. Митець

здобув високу оцінку видатних постатей сучасності: Івана Драча, Леся Танюка, Федора Стригуна, театрознавця Мирослава Оверчука та ін. Щоразу багата творча натура І.Бернацького, окрилена мистецьким пошуком і натхненням, реалізовується у численних проектах: як автор літературно-театральної композиції за творами Т.Шевченка «Гайдамаки», 1988, «Згадайте, братія моя», 1990; або автор ідеї та господар Музею-кімнати «Виставка народного стилю» у Нью-Йорку від 2005 року. Сьогодні Іван Бернацький – художній керівник і режисер Драматичної студії в Нью-Йорку (Ukrainian Studio of Drama in New York), де живе і творить. Український актор, мистецьке кредо якого «театром об'єднати людей всього світу», планує в скорому часі повернутися в Україну: до Львова, до рідної оселі, водночас відродивши ідею створення Салонного театру.

То ж неважко уявити, які емоції пережили слухачі в часі презентації 4 вишуканих рецептів французької «Доброї кухні» у акторському поданні Івана Бернацького (українською мовою) з кулінарної книги Emile Dumont / La Bonne Cuisine (4 recipes from E.Dumont's book) /, а вже за хвилину – у камерному вокально-інструментальному виконанні Е.Бернацької (фортепіано) – Й.Трафаса (сопрано).

Яскравість і неповторність особистостей мистецького проекту «Музичні імпресії» – піаністки Емілії Бернацької, вокалістки Йоанни Трафас і актора Івана Бернацького подарували вдячній галицькій аудиторії очікувану насолоду спілкування, що повнилася вишуканою образністю і щирістю творення.

Ніна ДИКА,
кандидат
мистецтвознавства,
доцент ЛНМА
імені М. В. Лисенка